

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
 இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரīட்சைத் திணைக்களம்
 Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2023(2024)
 கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2023(2024)
 General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2023(2024)

බුද්ධ ධර්මය I, II
 பௌத்தம் I, II
 Buddhism I, II

පැය තුනයි
 மூன்று மணித்தியாலம்
 Three hours

අමතර කියවීමේ කාලය - මිනිත්තු 10 යි
 மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
 Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

බුද්ධ ධර්මය I

උපදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල, දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරා ගන්න.
- * ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ (X) ලකුණු යොදන්න.
- * එම පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති අනෙක් උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, ඒවා ද පිළිපදින්න.

1. සිදුහත් බෝසතාණෝ තමා අත්විඳින කාමහෝගී ලෝකික ජීවිතය සැබෑ යථාර්ථය නොවන බව, පළමුවරට පසක් කර ගත්තේ,
 - (1) තථ නිළියන්ගේ විප්‍රකාර දැකීමෙනි. (2) අතරමගදී පැවිදි රුවක් දැකීමෙනි.
 - (3) රාහුල කුමරු උපන් බව ඇසීමෙනි. (4) ජරා ව්‍යාධි මරණ අත්දැකීමට ලැබීමෙනි.
2. තථාගතයන් වහන්සේගේ ප්‍රථම උදානය අනුව, උත්චතන්සේට නොයෙක් ආත්මතාවවල ඉපිද ජරා මරණාදී දුක් දොමනස්වලට මුහුණ දීමට සිදුවූයේ,
 - (1) තෘෂ්ණාව නිසාය. (2) මානය නිසාය. (3) ද්වේශය නිසාය. (4) කර්ම විපාක නිසාය.
3. "රහසත් පච්චිනොකොට - කෙලෙසරයනුත් දුරුකොට" මෙම කවි දෙපදයෙන් කියැවෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ සතුව පැවති කිනම් බුදු ගුණය ද?
 - (1) අරහං (2) සම්මා සම්බුද්ධ (3) ලෝකවිදු (4) හගවා
4. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සුගත යන බුදු ගුණයෙහි අර්ථය ප්‍රකාශ නොවන වරණය කුමක් ද?
 - (1) 'ආර්ය මාර්ගයෙහි ගමන් කළ හෙයින්'
 - (2) 'සුන්දර වූ නිවනට සැපත් වූ හෙයින්'
 - (3) 'දෙලොවට වැඩ ඇති යහපත් වචන කථා කරන හෙයින්'
 - (4) 'සියලු පුජාවන් පිළිගැනීමට සුදුසු වූ හෙයින්'
5. "මම සම්බුද්ධ වෙමි. ශ්‍රේෂ්ඨ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයා ද වෙමි." බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මෙම ප්‍රකාශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ උත්චතන්සේ,
 - (1) හිලනුන්ට උපස්ථාන කිරීම ආදර්ශයෙන් ම පෙන්වූ බවයි.
 - (2) මිනිස් සිතෙහි ඇති රාගාදී කෙලෙස් මූලිකුප්‍රධා දමන බවයි.
 - (3) වෛදකම මෙන්ම හෙදකම ද මනාව කරන බවයි.
 - (4) ශල්‍යකර්ම කරන වෛද්‍යවරයකු බවයි.
6. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේ පාරමිතා පූරණය කළ ආකාරය ජාතක කතාවලින් ප්‍රකට වේ. ඒ අනුව උත්චතන්සේ පාරමිතාවක් පූරණය කිරීම හා එයට අදාළ ජාතක කතාව නිවැරදිව සඳහන් වන පිළිතුර තෝරන්න.
 - (1) උපේක්ෂා පාරමිතාව - කපි ජාතකය
 - (2) මෛත්‍රී පාරමිතාව - වට්ටක ජාතකය
 - (3) තෙක්ඛම්ම පාරමිතාව - මධ්‍යදේව ජාතකය
 - (4) අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව - ලෝමනංස ජාතකය

7. හිඳීම, සිටීම, ඇවිදීම ආදී සියලු ක්‍රියාවන්හි අවබෝධයෙන් යුතුවීම, සමට භාවනාව වැඩිමේදී පැවතිය යුතු මූලික ගුණාංගයකි. එය හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ඉන්ද්‍රිය සංවරය නම්නි. (2) සති සම්පජ්ඣ්‍ය නම්නි.
 (3) නිසම්මකාරී නම්නි. (4) බ්‍රහ්මචරිය නම්නි.
8. තමා උපමා කොට අනුන් ගැන සිතීමට හා කටයුතු කිරීමට උපදෙස් දෙන ධර්ම පර්යාය හඳුන්වන්නේ,
 (1) අත්තුපනායික නම්නි. (2) අත්තජ්ඣාසය නම්නි.
 (3) ධම්මාධිපති නම්නි. (4) ලෝකාධිපති නම්නි.
9. උච්ඡාන චිර්යයෙන්, දැන දෙපයේ මහන්සියෙන්, දහඩිය වගුරවා, ධාර්මිකව උපයාගත් ධනය නිවැරදි ආකාරයෙන් පරිහරණය කිරීම ධර්මයේ හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) අත්ථි සුඛ නම්නි. (2) භෝග සුඛ නම්නි.
 (3) අනණ සුඛ නම්නි. (4) අනවජ්ජ සුඛ නම්නි.
10. “සත්ව පුද්ගල ද්‍රව්‍ය ආදී ඕනෑම ජීව අජීව පදාර්ථයක්ම ඇතිවීමේ හා නැතිවීමේ ස්වභාවයෙන් යුක්ත ය.” යන ලක්ෂණය බුදුදහමේ හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) තතථා නම්නි. (2) විතතතා නම්නි.
 (3) අනිත්‍යතා නම්නි. (4) විසමතා නම්නි.
11. සේව්‍යයා විසින් සේවකයාට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් පහක් සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන අතර එම යුතුකම්වලට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ,
 (1) ශක්ති ප්‍රමාණයට වැඩ පැවරීම ය. (2) සුදුසු පරිදි ආහාර හා වැටුප් ලබාදීම ය.
 (3) සෞඛ්‍ය පහසුකම් සපයා දීම ය. (4) අවමන් නොකිරීම ය.
12. කෝපය, වෛරය, ද්වේෂය, ක්‍රෝධය යන නම්වලින් හැඳින්වෙන නිවරණ ධර්මය කුමක් ද?
 (1) කාමච්ඡන්දය (2) ව්‍යාපාදය (3) ථිනමිද්ධය (4) විචිකිච්ඡා
13. අනුලෝම පරිච්ච සමුප්පාද ඉගැන්වීමෙහි දැක්වෙන පරිදි “ප්‍රතිසන්ධි සිත හේතු කොටගෙන පංචස්කන්ධය ඇති වේ” යන්න ප්‍රකාශ වන්නේ,
 (1) “අවිජ්ජා පච්චයා සංඛාරා” යන්නෙනි.
 (2) “විඤ්ඤාණ පච්චයා නාමරූපං” යන්නෙනි.
 (3) “නාමරූප පච්චයා සළායතනං” යන්නෙනි.
 (4) “උපාදාන පච්චයා භවෝ” යන්නෙනි.
14. පුද්ගල විසමතා ඇතිවීමට හේතුව කර්මය බව පැහැදිලි කරමින් තෝදෙයා පුත්‍ර සුභ මානවකයාට දේශනා කළ සූත්‍රය කුමක් ද?
 (1) පත්තකම්ම සූත්‍රය (2) චුල්ලකම්ම විභංග සූත්‍රය
 (3) දක්ඛිණා විභංග සූත්‍රය (4) සච්ච විභංග සූත්‍රය
15. ජීවිත පුරුද්දක් ලෙස සිදු කරන කුසලාකුසල කර්ම හා කලින් කරන ලදුව නිරන්තරයෙන් සිහි කරන කුසලාකුසල කර්ම හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ගරුක කර්ම නම්නි. (2) ආසන්න කර්ම නම්නි.
 (3) ආචිණ්ණ කර්ම නම්නි. (4) කටත්තා කර්ම නම්නි.
16. ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාවෙන් හා උත්සාහයෙන් කටයුතු කිරීමෙන් තමාට මුහුණ දීමට සිදුවන අකුසල කර්ම විපාක මගහරවා ගත හැකි බව ධර්මයේ සඳහන් වන්නේ,
 (1) ගති සම්පත්තිය නම්නි. (2) උපධි සම්පත්තිය නම්නි.
 (3) කාල සම්පත්තිය නම්නි. (4) පයෝග සම්පත්තිය නම්නි.
17. දස අකුසල් අතර මනෝ කම්ම ගණයට අයත් නොවන අකුසලය කුමක් ද?
 (1) විචිකිච්ඡා (2) අභිධ්‍යා (3) ව්‍යාපාද (4) මිත්‍යාදෘෂ්ටි
18. සත්වයා, පුද්ගලයා, මම, ආත්මය යනු සම්මුති වචන මාත්‍රයක් පමණක් බවත්, මේ සියල්ල වෙනස් වන බවත්, දුක් සහිත බවත්, ආත්ම නොවන බවත්, ප්‍රකට කෙරෙන්නේ,
 (1) ත්‍රිලක්ෂණයෙනි. (2) ත්‍රි විද්‍යාවෙනි.
 (3) පංච නියාමයෙනි. (4) ත්‍රි ශික්ෂාවෙනි.

19. “යම් ක්‍රියාවක් කිරීමෙන් පසුතැවෙන්නට සිදු වේද, විපාකය කදුළු පිරි මුහුණින් යුතුව අඩමින් විඳින්නට සිදු වේද එබඳු ක්‍රියා නොකිරීම යහපත් ය.” යන අදහස ඇතුළත් ධර්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
 (1) “නතං කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා අනුතප්පති” යන්නයි.
 (2) “තංව කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා නානුතප්පති” යන්නයි.
 (3) “සුකරානි අසාධුනි - අත්තනො අහිතානිව” යන්නයි.
 (4) “අක්කොච්ඡ මං අවධි මං - අජ්නි මං අහාසි මේ” යන්නයි.
20. බුදුරජාණන් වහන්සේ පංච බලි නම් යුතුකම් පහ කීනම් සූත්‍රයක දී කවරෙකුට දේශනා කළේද?
 (1) පත්තකම්ම සූත්‍රයේ දී අනේපිඬු සිටුතුමාට
 (2) අනණ සූත්‍රයේ දී අනේපිඬු සිටුතුමාට
 (3) කුට්ඨන්ත සූත්‍රයේ දී කුට්ඨන්ත බමුණාට
 (4) වෘග්ගපථේ සූත්‍රයේ දී දීඝජානු කෝලිය පුත්‍රයාට
21. පංච බලි සංකල්පයේ දැක්වෙන පරිදි තම නැදැයින්ට යුතුකම් ඉටුකිරීම හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) ඥාති බලි යනුවෙනි. (2) අතිථි බලි යනුවෙනි.
 (3) ප්‍රබ්බපේත බලි යනුවෙනි. (4) දේවතා බලි යනුවෙනි.
22. බුදුරජාණන් වහන්සේ කාලාම වැසියන්ට යමක් ඉඳුරාම නොපිළිගත යුතු යැයි දේශනා කළ කරුණු අතරට අයත් නොවන්නේ,
 (1) ‘ආරංචි මාත්‍රයෙන්’ යන්නයි.
 (2) ‘පරම්පරාවෙන් පැවත එන නිසා’ යන්නයි.
 (3) ‘තර්කානුකූල නිසා’ යන්නයි.
 (4) ‘විවේචනය කළ නොහැකි නිසා’ යන්නයි.
23. සමගියෙන් හා සතුටින් බැඳී, වාද විවාද නොකර, කිරි හා ජලය මෙන් එකට පැහී, එකමුතුව, එකිනෙකා දෙස ප්‍රිය වූ ඇසින් බලමින් ජීවත්වීම බුදුදහමේ හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) සහකම්පනය ලෙස ය. (2) සහයෝගය ලෙස ය.
 (3) සහජීවනය ලෙස ය. (4) සහානුභූතිය ලෙස ය.
24. ජාතික, ආගමික හා සංස්කෘතික වශයෙන් විවිධ වූ ජන සමාජයක ජීවත්වීමේදී, සමගියෙන් සමාදානයෙන් ජීවත්වීම සඳහා ඉවහල් වන බෞද්ධ ඉගැන්වීම් සඳහන් වන වරණය කුමක් ද?
 (1) සිව් සස් හා සිව් සඟරාවන් (2) සිව් සඟරාවන් හා සිව් බඹ විහරණ
 (3) සිව් පිළිසිඹයා හා සිව් බඹ විහරණ (4) සිව්පසය හා සිව්සස්
25. “සත්වයා යනු ස්කන්ධ සමූහයක එකතුවකි.” යන ස්කන්ධ විභාගයට අනුව පද්ධි ආදී සතර මහා භූත අයත් වන්නේ,
 (1) රූප ස්කන්ධයට ය. (2) වේදනා ස්කන්ධයට ය.
 (3) සංඝ්ඤා ස්කන්ධයට ය. (4) සංඛාර ස්කන්ධයට ය.
26. නො පසුබස්නා විරියයෙන්, එළඹ සිටි සිහියෙන්, තිදොරින් පිරිසිදුව කටයුතු කරන, නුවණින් පිරික්සා ක්‍රියාකරන පුද්ගලයාගේ යසස වැඩෙන බව සඳහන් ධර්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
 (1) “අවරිත්වා බ්‍රහ්ම චරියං - අලද්ධා යොබ්බනේ ධනං” යන්නයි.
 (2) “උට්ඨානවතෝ සතිමතෝ - සුචිකම්මස්ස නිසම්මකාරිනෝ” යන්නයි.
 (3) “අප්පමාදෝ අමතපදං - පමාදෝ මච්චුනෝපදං” යන්නයි.
 (4) “සුකරානි අසාධුනි - අත්තනෝ අහිතානිව” යන්නයි.
27. පටිච්ච සමුප්පාද න්‍යායට අනුව තෘෂ්ණාව හේතු කොට ගෙන සමාජය තුළ කලකෝලාහල මෙන්ම විවිධ ගැටුම් ඇතිවන ආකාරය විස්තර කෙරෙන සූත්‍ර දේශනාවකි,
 (1) මහා සමය සූත්‍රය. (2) මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය.
 (3) මහා නිදාන සූත්‍රය. (4) මහාපදාන සූත්‍රය.
28. දස සක්චිතිවත්වලට අයත් කරුණක් නොවන්නේ,
 (1) රට පුරකින බළ සෙනගට රැකවරණය සැලසීම ය.
 (2) රටේ අධාර්මික ක්‍රියා ඇති නොවන ලෙස කටයුතු කිරීම ය.
 (3) දිළිඳු ජනයාට ධනය ලබාදීම ය.
 (4) කාන්තාවන්ට ආරක්ෂාව සැලසීම ය.

266655

29. වැපිරිය යුතු බිජයක් ලෙස ද හඳුන්වා ඇති, ත්‍රිවිධ රක්තයෙහි ගුණ මගිමය පිළිබඳ අප සිත් සතන් තුළ ඇති වන පැහැදීම හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) හක්තිය ලෙසිනි. (2) ග්‍රද්ධාව ලෙසිනි.
 (3) සමාධිය ලෙසිනි. (4) ප්‍රසාදය ලෙසිනි.
30. පංච නිවරණ ධර්මවල දැක්වෙන පරිදි පින් රෝගයෙන් පෙළෙන්නෙකුට ආහාරයක කිසිදු රසයක් නොදැනෙන්නාක් මෙන්, හොඳ නරක කිසිවක් හඳුනාගත නොහැක්කේ,
 (1) කාමච්ඡන්දය නිසා ය. (2) ව්‍යාපාදය නිසා ය.
 (3) චිතමිද්ධය නිසා ය. (4) විචිකිච්ඡාව නිසා ය.
31. සම්මා දිට්ඨිය පස් ආකාරයෙන් බෙදා දැක්වීමේදී, සියල්ල අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම වශයෙන් දැකීම හඳුන්වන්නේ,
 (1) කම්මස්සකතා සම්මා දිට්ඨි වශයෙනි. (2) ධ්‍යාන සම්මා දිට්ඨි වශයෙනි.
 (3) විදර්ශන සම්මා දිට්ඨි වශයෙනි. (4) මාර්ග සම්මා දිට්ඨි වශයෙනි.
32. සියම් දේශයෙන් උපාලි හිමියන් ඇතුළු විසිනමක් වැඩම කරවාගෙන උපසම්පදා චිත්‍ය කර්මය සිදු කිරීමෙන් පසු ලක්දිව නව ශාසනික පුනරුදයක් ආරම්භ වූයේ,
 (1) කිත්තිරිමෙවන් රාජ්‍ය සමයේදී ය. (2) විමලධර්මසූරිය රාජ්‍ය සමයේදී ය.
 (3) කිරිති ශ්‍රී රාජසිංහ රාජ්‍ය සමයේදී ය. (4) ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රාජ්‍ය සමයේදී ය.
33. කථාවන්ද්‍රුප්පකරණය නමින් ග්‍රන්ථයක් සම්පාදනය කොට අභිධර්ම පිටකයට එක් කරනු ලැබුයේ,
 (1) මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ විසිනි.
 (2) සබ්බකාමී මහරහතන් වහන්සේ විසිනි.
 (3) සම්මත මහරහතන් වහන්සේ විසිනි.
 (4) මොග්ගලීපුත්ත කිස්ස මහරහතන් වහන්සේ විසිනි.
34. තෙවන ධර්ම සංග්‍රහයට ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නව රට සසුන් පිහිටුවීමේදී ඒ ඒ ප්‍රදේශවලට යොමු කරන ලද ධර්ම දූතයන් වහන්සේ හා උන්වහන්සේ වැඩම කළ ප්‍රදේශය නිවැරදිව සඳහන් වර්ණය තෝරන්න.
 (1) මහාදේව හිමි - හිමවන්ත ප්‍රදේශය (2) මජ්ඣිම හිමි - යෝනක රටිය
 (3) රක්ඛිත හිමි - වනවාසී දේශය (4) මහා රක්ඛිත හිමි - අපරන්ත දේශය
35. අනුරාධපුර පූජාරාමය හා කැළණි විහාර ස්තූපය ගොඩනංවා ඇත්තේ පිළිවෙළින් කිනම් ස්තූප ආකෘතීන්ට අනුව ද?
 (1) බුඩ්ධලාකාර - සණ්ඨාකාර (2) ධාන්‍යාකාර - බුඩ්ධලාකාර
 (3) සණ්ඨාකාර - ධාන්‍යාකාර (4) සණ්ඨාකාර - සථාකාර
36. ස්තූපයක ගර්භය හා සම්බන්ධ සතර දිසාවට මුහුණ ලා සැකසූ තොරණ වැනි අංගය හඳුන්වන නම කුමක් ද?
 (1) දේවතා කොටුව (2) කොරවක්ගල (3) වටදාගෙය (4) වාහල්කඩ
37. ලොව මව්පියට පත් කරන විවිධ කලා නිර්මාණවලින් අනූන පූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ළමා අපගෙන් ඉටු විය යුතු වැදගත්ම යුතුකම වන්නේ,
 (1) කලා නිර්මාණ සංචාරකයින්ට පෙන්වීමයි.
 (2) කලා නිර්මාණ අගයමින් ප්‍රචාරණයක් ලබාදීමයි.
 (3) පූජනීය ස්ථානවල සිටින ආරක්ෂක නිලධාරීන්ට සහාය වීමයි.
 (4) කලා නිර්මාණවලට සිදුවිය හැකි හානි වළක්වා ගැනීමයි.
38. අනුරාධපුර මහමෙව්නා උයනේ පිහිටි සුප්‍රසිද්ධ සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමාවෙන් පිළිබිඹුවන මුද්‍රාව කුමක් ද?
 (1) ධ්‍යාන මුද්‍රාව (2) අභය මුද්‍රාව (3) විතර්ක මුද්‍රාව (4) ධර්ම චක්‍ර මුද්‍රාව
39. කවර හේතුවක් නිසාවත් රටවැසියන් සමග කෝපයක් වෛරයක් ඇති කර නොගෙන සියලු රටවැසියන් තමාගේ දරුවන් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීම දස රාජ ධර්මවල හැඳින්වෙන්නේ,
 (1) මෘදු බව නමිනි. (2) තපස නමිනි. (3) අක්‍රෝධය නමිනි. (4) අවිරෝධතාව නමිනි.
40. දේශීය හා විදේශීය චිත්‍ර ශෛලීන්ගේ ලක්ෂණ උකහාගනිමින් කැළණි විහාරයේ අලුත් විහාර මන්දිරයේ චිත්‍ර අඳිනු ලැබූ ශිල්පියාගේ නම කුමක් ද?
 (1) එම්. සාර්ලිස් මහතා (2) සෝලියස් මෙන්දිස් මහතා
 (3) ජෝර්ජ් කීට් මහතා (4) සෝමබන්දු විද්‍යාපති මහතා

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம் இலங்கைப் பரීட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka

11 S I, II

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2023(2024)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (சாதாரண தர)ப் பரீட்சை, 2023(2024)
General Certificate of Education (Ord. Level) Examination, 2023(2024)

බුද්ධ ධර්මය I, II
பௌத்தம் I, II
Buddhism I, II

බුද්ධ ධර්මය II

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. (i) නාලාගිරි ඇතා දමනය කිරීමෙන් ප්‍රකට වන බුදු ගුණය කුමක් ද?
(ii) බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමුවන හා දහවන වස්කාල ගතකළ ස්ථාන පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.
(iii) කර්මස්ථාන ලබා දීමේ දී සැලකිල්ලට ලක්කරන පුද්ගල වර්ග වර්ගීකරණයට අයත් වර්ග දෙකක් ලියා දක්වන්න.
(iv) 'අනණ සුඛය' යන්නෙහි අර්ථය සැකෙවින් දක්වන්න.
(v) "ආරෝග්‍ය පරමා ලාභා - සන්තුට්ඨි පරමං ධනං" මෙම ගාථා පාඨයේ අර්ථය ලියන්න.
(vi) සිව් බඹ විහරණ නම් කරන්න.
(vii) සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි පූජ්‍ය පක්ෂය විසින් ගිහි ජනතාවට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.
(viii) බුදු දහමේ දැක්වෙන සිව්වනක් පිරිස නම් කරන්න.
(ix) දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්ම යන්නෙහි අර්ථය දක්වන්න.
(x) අභයගිරි හා ජේතවන ස්තූප ගොඩනැංවූ රජවරුන් දෙදෙනාගේ නම් පිළිවෙළින් ලියන්න.
2. (i) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයට අයත් මාර්ග අංග දෙකක් නම් කරන්න.
(ii) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ක්‍රියික්ෂා ව යටතේ බෙදා දක්වන්න.
(iii) ලෞකික ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අදාළ කරගත හැකි ආකාරය පහදන්න.
3. (i) "අත්තනාව කතං පාපං" යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.
(ii) එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.
(iii) බුදු දහම හොඳ නරක ක්‍රියාවල වගකීම පුද්ගලයා වෙතම පවරා ඇති බව පැහැදිලි කරන්න.
4. (i) පරාභව සූත්‍රයේ දැක්වෙන පිරිහීමේ කරුණු දෙකක් ලියන්න.
(ii) මංගල සූත්‍රයේ දැක්වෙන මගුල් කරුණු තුනක් සැකෙවින් දක්වන්න.
(iii) පුද්ගල ජීවිතයේ පරිහානිය වලක්වා ගනිමින් සාර්ථකත්වය ලඟාකර ගැනීම සඳහා මංගල සූත්‍රාගත කරුණු ඉවහල් කර ගත හැකි ආකාරය පහදන්න.
5. (i) බුද්ධ ප්‍රතිමාවල දක්නට ලැබෙන ආසන දෙකක් නම් කරන්න.
(ii) සඳකඩපහණ පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් සපයන්න.
(iii) ශ්‍රී ලාංකේය කලාකරුවාගේ කලා කෞශල්‍යය බුද්ධ ප්‍රතිමා කලාව ඇසුරෙන් පහදන්න.

6. (i) පළමු ධර්ම සංගායනාවට තුඩුදුන් සුභද්‍ර හික්ෂුවගේ නොමනා ප්‍රකාශය ලියන්න.
- (ii) එම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ මහරහතන් වහන්සේ සහ අනුග්‍රහය ලබාදුන් රාජ්‍ය පාලකයා නම් කරන්න.
- (iii) ධර්ම සංගායනාවන්හි ප්‍රධාන අරමුණ ශාසන පුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම බව පළමු සංගායනාව ඇසුරින් පහදන්න.
7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- (i) දුටුගැමුණු මහරජතුමා
- (ii) ත්‍රිලක්ෂණය
- (iii) විරිය පාරමිතීන්
- (iv) මහනුවර යුගයේ චිත්‍ර කලාව

ஸ்ரீ லக்ஷ்மி விநாயக டேவார்த்தமேனுவல்
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

ରଘୁନାଥ

ஈ.பொ.க. (கா.பெළ) விநாயக - 2023 (2024)
 க.பொ.த. (சா.தர)ப் பரீட்சை - 2023 (2024)

பீதக அம்மை
பாட இலக்கம்

11

வினாக்கள்
பதில்

ଭୁଞ୍ଜିବି ନିର୍ଭୟ

I பந்திரம் - விடைகள்

ප්‍රශ්න අංකය විභාග මග.	පිළිතුරෙහි අංකය විභාග මග.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග මග.	පිළිතුරෙහි අංකය විභාග මග.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග මග.	පිළිතුරෙහි අංකය විභාග මග.	ප්‍රශ්න අංකය විභාග මග.	පිළිතුරෙහි අංකය විභාග මග.
01.	4	11.	4	21.	1	31.	3
02.	1	12.	2	22.	4	32.	3
03.	1	13.	2	23.	3	33.	4
04.	4	14.	2	24.	2	34.	3
05.	2	15.	3	25.	1	35.	3
06.	3	16.	4	26.	2	36.	4
07.	2	17.	1	27.	3	37.	4
08.	1	18.	1	28.	4	38.	1
09.	2	19.	1	29.	2	39.	3
10.	3	20.	1	30.	2	40.	2

பிழைக்க உபதேசம் } உங்கள் பிழைநிலைக்கு நேரடியான
 விசேட அறிவுறுத்தல் } ஒரு சரியான விடைக்கு

එක් පිළිතුරකට ලකුණු
ஒரு சரியான விடைக்கு

01

பெருநீர்
புள்ளி வீதம்

ஒரே கேள்வி / மொத்தப் புள்ளிகள் 01 × 40 = 40

பலன விடையுள்ள ஊர்வன பரிசு பெறுவதற்கு உதவியாகவும், உதாரணத்திற்கு அமைப பல்வேறு விவகாரங்களுக்குரிய புள்ளிகளை பல்வேறு விவகாரங்களில் இறுதியில் பதிவு.

கிபுர்ட் பிபிரூர் கம்பெனி
சரியான விடைகளின் தொகை

25

40

I பறையே இல் லெழு
பக்திரம் I இன் மொத்தப்புள்ளி

25

40

අ.පො.ස. (සා.පෙළ) විභාගය - 2023 (2024)**11 - බුද්ධ ධර්මය****II පත්‍රය**

- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළුව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. (i) නාලාහිරි ඇතා දමනය කිරීමෙන් ප්‍රකට වන බුදු ගුණය කුමක් ද?

පුරිසදම්මසාරථී / පුරිසදම්ම සාරථී ගුණය / නොහික්වුණු පිරිස් දමනය කිරීම.

(ලකුණු 02යි)

(ii) බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමුවන හා දහවන වස්කාල ගතකළ ස්ථාන පිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.

පළමුවන වස්කාලය:- බරණැස ඉසිපතන මිගදායේ දී / බරණැස ඉසිපතනයේ දී / ඉසිපතන මිගදායේ දී / ඉසිපතනයේ දී / මිගදායේ දී

දහවන වස්කාලය:- පාරිලෙය්‍ය වනයේ දී

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.

(ලකුණු 02යි)

(iii) කර්මස්ථාන ලබා දීමේ දී සැලකිල්ලට ලක්කරන පුද්ගල චරිත වර්ගීකරණයට අයත් චරිත දෙකක් ලියා දක්වන්න.

1. රාග චරිත

2. දෝස චරිත / ද්වේශ චරිත

3. මෝහ චරිත

4. සද්ධා චරිත / ශ්‍රද්ධා චරිත

5. බුද්ධි චරිත

6. විතක්ක චරිත / විතර්ක චරිත

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.

(ලකුණු 02යි)

(iv) 'අනණ සුඛය' යන්නෙහි අර්ථය සැකෙවින් දක්වන්න.

අනුන්ට ණය නැතිව විසීමෙන් ලැබෙන සැපය / ණය නොවී ජීවත්වීමේ සතුට / ණය නොවී සිටීම

(ලකුණු 02යි)

(v) "ආරෝග්‍ය පරමා ලාභා - සන්තුට්ඨි පරමං ධනං" මෙම ශාඛා පාඨයේ අර්ථය ලියන්න.

ලාභයන් අතරින් නිරෝගී බව උතුම් ය. ධන සම්පත් අතරින් සතුට ශ්‍රේෂ්ඨය. / නිරෝගීකම පරම ලාභය වේ. සතුට පරම ධනය වේ. / නිරෝගීකම උතුම් ලාභයයි. සතුට උතුම් ධනයයි.

(ලකුණු 02යි)

(vi) සිව් බල විකරණ නම් කරන්න.

1. මෙන්තා - මෙමත්‍රිය
2. කරුණා - කරුණාව
3. මුදිතා - මුදිතාව හෙවත් අනුන්ගේ දියුණුවේදී සතුටුවීම
4. උපෙක්ඛා - උපේක්ෂාව/ මැදහත් බව

කරුණු 2/3 ට ලකුණු එකයි. කරුණු 4 ට ලකුණු දෙකයි
(ලකුණු 02යි)

(vii) සිංහලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි පූරා පක්ෂය විසින් ගිහි ජනතාවට ඉටු කළ යුතු යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.

1. පවින් වැලැක්වීම
2. යහපතෙහි යෙදවීම
3. හොඳ සිතින්ම අනුකම්පා කිරීම
4. අසා නොමැති දහම් කරුණු කියාදීම
5. අසා ඇති දහම් කරුණු වඩාත් පැහැදිලි කර දීම.
6. සුගතියට මග පෙන්වීම

පාලියෙන් ලියා තිබුණ ද ලකුණු දෙන්න.
එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ඕනෑම කරුණු දෙකකට ලකුණු දෙක දෙන්න.
(ලකුණු 02යි)

(viii) මුද්‍ර දහමේ දැක්වෙන සිව්වනක් පිරිස නම් කරන්න.

1. හික්බු/ හික්ෂු
2. හික්බුණි/ හික්ෂුණි
3. උපාසක
4. උපාසිකා

කරුණු 2/3 ට ලකුණු එකයි. කරුණු 4 ට ලකුණු දෙකයි.
(ලකුණු 02යි)

(ix) දිට්ඨධම්මචේදනීය කර්ම යන්නෙහි අර්ථය දක්වන්න.

මෙලොවදී ම විපාක දෙන කුසලාකුසල කර්ම/ මේ ආත්ම භාවයේදීම විපාක ලැබෙන කර්ම/
මෙලොවදී විපාක ලැබෙන කර්ම / ප්‍රචාර්ති විපාක ලැබෙන කර්ම

(ලකුණු 02 යි)

(x) අභයගිරි හා ජේතවන ස්තූප ගොඩනැංවූ රජවරුන් දෙදෙනාගේ නම් පිළිවෙළින් ලියන්න.

අභයගිරි ස්තූපය:- වලගම්බා / වට්ඨගාමිණී අභය

ජේතවන ස්තූපය:- මහසෙන් / මහාසේන

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු දෙක දෙන්න.
(ලකුණු 02යි)

2. (i) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයට අයත් මාර්ග අංග දෙකක් නම් කරන්න.

1. සම්මා දිට්ඨි - නිවැරදි දැකීම
2. සම්මා සංකප්ප - නිවැරදි කල්පනාව
3. සම්මා වාචා - නිවැරදි වචන
4. සම්මා කම්මන්ත - නිවැරදි ක්‍රියා
5. සම්මා ආජීව - නිවැරදි ජීවිකාව
6. සම්මා වායාම - නිවැරදි උත්සාහය
7. සම්මා සති - නිවැරදි සිහිය
8. සම්මා සමාධි - නිවැරදි සමාධිය

එක් කරුණක් නම් කිරීමට ලකුණු එකයි.

කරුණු 2 ක් නම් කිරීමට ලකුණු දෙක දෙන්න.

(ලකුණු 02 යි)

(ii) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය ක්‍රීඩික්ෂාව යටතේ බෙදා දක්වන්න.

1. සම්මා දිට්ඨි	- නිවැරදි දැකීම	}	ප්‍රඥා
2. සම්මා සංකප්ප	- නිවැරදි කල්පනාව		
3. සම්මා වාචා	- නිවැරදි වචන	}	ශීල
4. සම්මා කම්මන්ත	- නිවැරදි ක්‍රියා		
5. සම්මා ආජීව	- නිවැරදි ජීවිකාව	}	සමාධි
6. සම්මා වායාම	- නිවැරදි උත්සාහය		
7. සම්මා සති	- නිවැරදි සිහිය		
8. සම්මා සමාධි	- නිවැරදි සමාධිය		

කොටස් තුනම නිවැරදිව බෙදා දක්වා තිබෙනම් ලකුණු තුනක් දෙන්න.

එක් කොටසකට එක ලකුණ බැගින් ලකුණු තුනයි.

(ලකුණු 03යි)

(iii) ලෝකික ජීවිතයේ සාර්ථකත්වයට ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය අදාළ කරගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

ලෝකික ජීවිතයේ සාර්ථකත්වය සඳහා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය බෙහෙවින් ම අදාළ කර ගත හැකිය.

- සම්මා දිට්ඨිය මගින් යහපත් ජීවන ගමනකට මග පාදයි. පිං පව්, හොඳ නරක තේරුම් ගෙන කටයුතු කිරීමට මග පාදයි.
- සම්මා සංකප්ප මගින් අභිජ්ඣා, ව්‍යාපාද, මිත්‍යාදෘෂ්ටියෙන් තොර යහපත් සංකල්පනාවන් ගොඩ නගා ගෙන මෙමුත්‍රී සහගතව ලෝකික ජීවිතය සකස් කර ගත හැකිය.
- සම්මා වාචා තුළින් බොරු කීම, කේලම් කීම, පරුෂ වචන කීම, හිස් වචන කතා කිරීම ආදියෙන් තොර සමාජයට විශ්වාසවන්ත චරිතයක් ගොඩ නගා ගත හැකිය.

- සම්මා කම්මන්ත්‍රණයෙන් ප්‍රාණඝාත, අදත්තාදාන, කාම මිච්ඡාචාර, සූරා පාන ආදියෙන් තොර යහපත් පුද්ගල චරිතයක් ගොඩ නැගෙයි.
- සම්මා ආර්ථික තුළින් ස්වකීය ලෞකික ජීවිතය සාධාරණ හා ධර්මානුකූල ආර්ථික තත්ත්වයක් ගොඩ නගා ගනී.
- සම්මා වායාම මගින් නිරතුරුවම පාපයෙන් මිදී කුසල් වැඩීමට උත්සාහ කරයි.
- සම්මා සතිය නිරතුරුවම අකුසල කර්මවලින් මිදී, සෑම අවස්ථාවකම මනා සිහියෙන් ක්‍රියා කිරීමට මග පෙන්වයි.
- සම්මා සමාධිය වැඩීමෙන් ජීවන අභියෝග මගින් කැළඹිල්ලකට පත් නොවී, උසස් මානසික මට්ටමක් පවත්වාගෙන යාමට හැකි වේ.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි)

3. (i) "අත්තනාව කතං පාපං" යන ධර්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.

අත්තනාව කතං පාපං
අත්තනා සංකිලිස්සති
අත්තනා අකතං පාපං
අත්තනාව විසුජ්ඣති
සුද්ධි අසුද්ධි පච්චත්තං
නාඤ්ඤමඤ්ඤෝ විශෝධයේ

ගාථාව සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදිව ලියා ඇත්නම් ලකුණු දෙක ප්‍රදානය කරන්න.
අක්ෂර වින්‍යාසය නොසලකන්න.
(ලකුණු 02 යි.)

(ii) එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.

තමා විසින් කරන ලද පවෙත් තමා අපිරිසිදු බවට පත්වේ. තමා විසින් නොකරන ලද පවෙත් තමා පිරිසිදු බවට පත්වේ. පිරිසිදු අපිරිසිදු බව තමා විසින්ම දත යුතුය. කෙනෙකුට තවත් අයෙකු පිරිසිදු කළ නොහැකිය.

ගාථාවේ සම්පූර්ණ අදහස තිබෙනම් ලකුණු තුනක් ලබා දෙන්න.
(ලකුණු 03 යි.)

(iii) බුදු දහම හොඳ නරක ක්‍රියාවල වගකීම් පුද්ගලයා වෙතම පවරා ඇති බව පැහැදිලි කරන්න.

- දේව නිර්මාණවාදය ඇතුළු සියලු ආකාරයේ නියතිවාදයන් බැහැර කරන බුදු දහම පුද්ගලයාගේ වගකීම පුද්ගලයා වෙතම පවරා ඇත.
- අධ්‍යාත්මික වශයෙන් පිරිසිදු බව හෝ අපිරිසිදු බව රඳා පවතින්නේ තමා තුළමය. එය අනෙකෙකුට ලබාදිය නොහැකිය.
- කිසියම් පුද්ගලයෙකුට මුහුණ පෑමට සිදුවන දුක් කම්කටොලු හෝ සැප සම්පත් සියල්ලටම හේතු වන්නේ තමා විසින් සිදු කරන ලද පාප කර්ම හෝ පුණ්‍ය කර්ම බව බුදු දහම අවධාරණය කරයි.

- හොඳ නරක ක්‍රියාවල වගකීම් පුද්ගලයා වෙතම පවරා ඇති බව කාලාම සූත්‍රයෙන් ද පැහැදිලි වේ.

"කාලාමයෙනි, මේ දහම් අකුසල් ය. මේ දහම් වරද සහිත ය. මේ දහම් නුවණැත්තන් විසින් ගරහන ලද්දේ ය. මේ දහම් සපුරා ගත්, සමාදම් කොට ගත් තැනැත්තාට අවැඩ පිණිසම, දුක් පිණිසම වන්නේ යැයි යම් කලෙක ඔබට ම වැටහේ නම් එකල්හි එය බැහැර කළ යුතුය." යනාදී වශයෙන් දක්වා ඇති පරිදි ආත්මාවබෝධය තුළින් හොඳ නරක ක්‍රියා විනිශ්චය කළ යුතු බව පැහැදිලි වේ.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.

(ලකුණු 05 යි.)

4. (i) පරාභව සූත්‍රයේ දැක්වෙන පිරිහීමේ කරුණු දෙකක් ලියන්න.

- ධර්මයට අකමැතිවීම
- අසත්පුරුෂයන් ප්‍රියවීම
- සත්පුරුෂයින් ප්‍රිය නොකිරීම
- අසත්පුරුෂ ධර්මයට ප්‍රිය කිරීම
- නිතර නිදනසුලු බව (නිද්‍රාශීලීබව)
- නිශ්ඵල කථාවෙන්ම දවස ගෙවීම (සභාශීලී බව)
- උත්සාහයෙන් තොරවීම
- අලසකම
- ක්‍රෝධ කරන බව (කිපෙනසුලු බව)
- මහලුච්ඡාදන පත් දෙමාපියන්ට නොසැලකීම
- මහණ බමුණන් බොරුවෙන් ධර්මය කීම
- රස බොජුන් තනිව වැළඳීම
- මානයෙන් උදම් වී ආතීන් පහත් කොට සැලකීම
- ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි ලොල්වීම
- සුරාව කෙරෙහි ලොල්වීම
- සුදු කෙලියෙහි ලොල්වීම
- චෛත්‍යාවන් සේවනය කිරීම
- පරමුවන් කරා යාම
- වයසක පුද්ගලයකු ලාබාල තරුණියක සරණ පාවා ගැනීම
- නාස්තිකාර ස්ත්‍රියක හෝ පුරුෂයකු ගෘහ ආධිපත්‍යයෙහි තැබීම
- ධනයෙන් හීන, තෘෂ්ණාවෙන් යුතු ක්ෂත්‍රියයකු රජකම පැනීම

මේ අතුරින් ඕනෑම කරුණු දෙකකට ලකුණු දෙක ලබා දෙන්න.

(ලකුණු 02 යි.)

(ii) මංගල සූත්‍රයේ දැක්වෙන මඟුල් කරුණු තුනක් සැකෙවින් දක්වන්න.

- අනුවණයින් ඇසුරු නොකිරීම / බාලයන් ඇසුරු නොකිරීම.
- නුවණැත්තන් ඇසුරු කිරීම / පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කිරීම.

- පිදිය යුත්තන් පිදීම
- සුදුසු පෙදෙසක විසීම
- පෙර කරන ලද පින් ඇති බව
- සිලාදී ගුණ ධර්මයන්හි පිහිටීම
- බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති බව / බහුශ්‍රැත බව
- ශිල්ප ශාස්ත්‍රයන්හි ප්‍රගුණ බව
- විනය ගරුක බව
- ප්‍රිය මනාප වචන කථා කිරීම
- මව්පියන්ට උපස්ථාන කිරීම
- අඹුදරුවන්ට සංග්‍රහ කිරීම
- නිවැරදි කාය කර්මයන්හි යෙදීම
- දන්දීම
- ධර්මානුකූලව හැසිරීම
- ඥාතීන්ට සංග්‍රහ කිරීම
- නිවැරදි ජීවන වෘත්තීන්හි යෙදීම
- පාපයෙහි නොඇලීම
- පවින් වැලකීම
- රහමෙර පානය නොකිරීම
- කුසල කර්මයන්හි අප්‍රමාදීවීම
- ගරු කළ යුත්තන්ට ගෞරව කිරීම
- යටහත් පැවතුම් ඇති බව
- ලද දෙයින් සතුටුවීම
- කළ ගුණ දන්තා බව
- සුදුසු කල්හි ධර්ම ශ්‍රවණය කිරීම
- ඉවසීම
- අවවාද පිළිගැනීම
- ශ්‍රමණයන් වහන්සේලා දැකීම
- සුදුසු කල්හි ධර්ම සාකච්ඡා කිරීම
- තපස
- බ්‍රහ්ම වර්ග
- ආයී සත්‍ය දැකීම
- නිවන පසක් කිරීම
- අටලෝ දහම්හි කම්පා නොවීම
- සෝක රහිත බව
- කෙලෙස් නැති බව
- නිර්භයවීම

ඕනෑම කරුණු තුනක් නම් කර ඇත්නම් ලකුණු තුනක් දෙන්න.
(ලකුණු 03 යි.)

(iii) පුද්ගල ජීවිතයේ පරිහානිය වලක්වා ගනිමින් සාර්ථකත්වය ලඟකර ගැනීම සඳහා මංගල සූත්‍රාගත කරුණු ඉවහල් කර ගත හැකි ආකාරය පහදන්න.

- පුද්ගල ජීවිතයේ පරිහානිය වලක්වා ගනිමින් සාර්ථකත්වය ලඟ කර ගැනීම සඳහා මංගල සූත්‍රාගත කරුණු ඉවහල් කරගත හැකිය. මංගල සූත්‍රයෙහි මඟුල් කරුණු 38 ක් ඉදිරිපත් කෙරේ. එම කරුණු මෙලොව හා පරලොව දියුණුව සඳහා ඉවහල් වන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත.
- මංගල සූත්‍රයේ දැක්වෙන්නේ උපතේ සිට මරණය දක්වා මෙන්ම නිවන් අවබෝධය දක්වා ද අනුගමනය කළ යුතු කරුණු සමූහයකි. මෙම කරුණු එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අනුගමනය කළ හැකි ප්‍රයෝගික කරුණු වේ.

- බාලයන් ඇසුරු නොකොට නුවණැත්තන් ඇසුරු කිරීම, පිදිය යුත්තන් පිදීම, දෙමාපියන්ට උපස්ථාන කිරීම, නිවැරදි කර්මාන්තයන්හි යෙදීම, රහමෙර පානයෙන් වැලකීම, ලද දෙයින් සතුටු වීම, ධර්මාණුකූලව දිවි ගෙවීම වැනි දෛනික ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ඉවහල් වන කරුණු එහි ඇතුළත් වේ.

මංගල කරුණු තුනක්වත් ආශ්‍රයෙන් ලියූ පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු ලබා දෙන්න.
පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න. (ලකුණු 05 යි.)

5. (i) බුද්ධ ප්‍රතිමාවල දක්නට ලැබෙන ආසන දෙකක් නම් කරන්න.

1. වීරාසනය
2. හද්‍රාසනය
3. පඳ්මාසනය

එක කරුණකට එක් ලකුණ බැගින් ලකුණු දෙකක් දෙන්න.

(ii) සඳකඩපහණ පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් සපයන්න.

- ශ්‍රී ලාංකේය කැටයම් ශිල්පියාගේ විස්මිත කලා කෞශල්‍යය ලොවට හෙළි කරන නිර්මාණයක් ලෙස සඳකඩපහණ අගය කළ හැකිය.
- බෞද්ධ සිද්ධස්ථානයකට හෝ රාජකීය ගොඩනැගිලිවලට පිවිසෙන පියගැට පෙළ ආරම්භයේ දක්නට ලැබෙන අර්ධ කවාකාර ගල් පුවරුව සඳකඩපහණ නමින් හැඳින්වේ.
- පාලි භාෂාවෙන් "අඩ්ඨවන්දපාසාණ" නමින් හැඳින් වේ.
- අනුරාධපුර යුගයේ සිට මහනුවර යුගය දක්වා, ඒ ඒ යුගවලට අනන්‍ය ලක්ෂණ ප්‍රකට කරමින් සඳකඩපහණ නිර්මාණය වී ඇත. අනුරාධපුර බිසෝ මාලිගය අසල ඇති සඳකඩපහණ වඩාත් කලාත්මක නිර්මාණය ලෙස සැලකේ.
- අනුරාධපුර යුගයට අයත් සඳකඩපහණින් හව වක්‍රය සංකේතවත් කෙරෙන බව මහාවායී සෙනරත් පරණවිතාන මහතා පවසයි.
- හින්දු බලපෑම නිසා පොළොන්නරු යුගයේ සඳකඩපහණින් ගවයා ඉවත්ව ඇත.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු ලබා දෙන්න.
කෙටි හැඳින්වීමක් තිබෙනම් ලකුණු තුනක් දෙන්න.
(ලකුණු 03 යි.)

(iii) ශ්‍රී ලාංකේය කලාකරුවාගේ කලා කෞශල්‍යය බුද්ධ ප්‍රතිමා කලාව ඇසුරෙන් පහදන්න.

- ශ්‍රී ලාංකේය කලා ශිල්පියා විවිධ මාධ්‍ය එනම් කළු ගල්, බදාම, දැව වර්ග, කිරිගරුඬ, ඇත් දළ, ලෝහ වර්ග ආදිය උපයෝගී කරගෙන විවිධ ඉරියව් පිළිබිඹු කරන ආකාරයෙන් බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණය කොට ඇත.
- හිටි, හිඳි, ඔත් සහ සක්මන් විලාසය නිරූපණය කරන බුද්ධ ප්‍රතිමා ඒ අතර ප්‍රධාන වේ.
- බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණාව, මහා ප්‍රඥාව ආදි ආධ්‍යාත්මික ගුණයන් නිරූපණය වන පරිදි ගණ ව්‍යාන්තරවල ඇති සිත් පිත් නැති කළු ගල්වල බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්මාණ කර ඇත.

- අවුකන, මාළිගාවිල, පොළොන්නරු ගල් විහාරය වැනි ස්ථානවල දක්නට ලැබෙන හිටි පිළිම වලින් ද තන්තිරිමලේ, පොළොන්නරු ගල් විහාරය වැනි ස්ථානවල ඇති ඔත් පිළිම වලින් හා අනුරාධපුරයේ සමාධි පිළිමය, තොළුවිල සමාධි පිළිමය, පොළොන්නරු ගල් විහාරයේ හිඳි පිළිමය, වැනි හිඳි පිළිම වලින් ද හෙළ කලාකරුවාගේ කලා කෞශල්‍යය මනාව ප්‍රකට කෙරේ.
- ප්‍රතිමා නිර්මාණයේ දී භාවිත කළ මුද්‍රා හා ආසන ප්‍රකට කරන්නේ ද හෙළ කලා කරුවාගේ අසභ්‍ය කලා කෞශල්‍යයයි.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

6. (i) පළමු ධර්ම සංගායනාවට තුඩුදුන් සුභද්‍ර හික්ෂුවගේ නොමිනා ප්‍රකාශය ලියන්න.

"ඇවැත්නි, නොහඬව්, නොවැලපෙව්, අපි ඒ මහා ශ්‍රමණයාගෙන් මැනෙවින් මිදුනෝ වෙමු."

"ඇවැත්නි, නොහඬන්න. සෝක නොකරන්න. අපි ඒ මහා ශ්‍රමණයාගෙන් මිදුනෙමු."

මෙම අදහස ඇතුළත් පිළිතුරකට සම්පූර්ණ ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 02 යි.)

(ii) එම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, මූලිකත්වය ගෙන සිටිය කළ මහරහතන් වහන්සේ සහ අනුග්‍රහය ලබාදුන් රාජ්‍ය පාලකයා නම් කරන්න.

පළමු සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය : රජගහ නුවර වේහාර පර්වතය පාමුල සස්තපර්ණි ගුහාද්වාරය අභියස/ රජගහ නුවර වේහාර පර්වතය පාමුල/ රජගහ නුවර සස්තපර්ණි ගුහාද්වාරයේදී/ සස්තපර්ණි ගුහාද්වාරයේදී/ රජගහ නුවරදී

මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියාකළ මහරහතන් වහන්සේ : මහාකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේ/ මහාකාශ්‍යප හිමි

අනුග්‍රහය ලබා දුන් පාලකයා : අජාසත්ත රජතුමා

එක් කරුණකට ලකුණ බැගින් ලකුණු තුනක් දෙන්න.

(ලකුණු 03 යි.)

(iii) ධර්ම සංගායනාවක්හි ප්‍රධාන අරමුණ ශාසන සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම බව පළමු සංගායනාව ආඝරිත් පහදන්න.

- ධර්ම විනය දෙකෙහි අනාගත සුරක්ෂිතතාව ඇතිකරලීමේ අරමුණු පෙරදැරි කරගෙන ථේරවාදී සංගායනා පවත්වා ඇත. ධර්ම විනය දෙකට පටහැනි සාවද්‍ය කරුණු, දුර්මත ආදිය සංගායනාවකදී බැහැර කෙරේ.
- පළමුවන සංගායනාවේදී මේ සඳහා මූලික පියවර ගැනුණි. බුදුරජාණන් වහන්සේ අවුරුදු හතළිස් පහක් මුළුල්ලේ නොයෙක් ස්ථානයන්හිදී දේශනා කොට වදාළ විසිරි පැවතුනු ධර්මය විධිමත් ලෙස ගොනු කරනු ලැබුයේත්, ඒ ඒ ධර්ම කොටස් මුඛ පරම්පරාගතව රැකගෙන ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම සඳහා භාණ්ඩ පරම්පරාවලට පවරනු ලැබුවේත්, මෙම ධර්ම සංගායනාවේදීය.
- සූත්‍ර පිටකය නිකාය පහකට ද විනය පිටකය කොටස් පහකට ද බෙදා මුඛ පරම්පරාගතව පවත්වාගෙන යාම සඳහා භාර කෙරුණි.

- එසේම සුභද්‍ර භික්ෂුව වැනි දුර්ලභතම භික්ෂුන් නිහඬ කිරීම ද මෙම සංගායනාව මගින් සිදුවිය.
- කුඩා අනු කුඩා ශික්ෂාපද වෙනස් නොකොට ආරක්ෂා කිරීමට ගත් කීරණය ද ශාසන විරස්ථිතිය සඳහා ඉවහල් විය.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් දෙකකට තෙව් සටහන් ලියන්න.

- දුටුගැමුණු මහරජතුමා
- ත්‍රිලක්ෂණය
- විරිය පාරමිකාව
- මහනුවර යුගයේ වික්‍ර කලාව

දුටුගැමුණු රජතුමා

රුහුණ රජ පෙළපතට අයත් කාවන්තිස්ස රජතුමාගේ හා විහාරමහා දේවියගේ වැඩිමහල් පුත්‍රයා ගාමිණී කුමාරයා ය. තිස්ස කුමාරයා ඔහුගේ සොහොයුරා විය. විදේශීය සතුරු බලවේගයන්ට නතු ව පැවති අනුරාධපුර රාජධානිය ඉන් මුදවා ගැනීමේ දැඩි උනන්දුවක් ගැමුණු කුමාරයා සතුව පැවතුනි. තම පියරජතුමා සමග අමනාප වූ මොහු කාලයක් කොත්මලේ ප්‍රදේශයේ විසූ බව සඳහන් වේ. පිය රජතුමාගේ ඇවෑමෙන් රුහුණේ පාලකයා බවට පත් වූ මොහු මවගේත් භික්ෂුන් වහන්සේලාගේත් ආශීර්වාදයෙන් එළාර නම් සොළී පාලකයා සමග සටන් කොට සිරිලක එක්සේසත් කළේය. "මාගේ මේ ව්‍යායාමය බුද්ධ ශාසනයේ විරස්ථිතිය පිණිස මිස කිසි කලෙකත් රජ සැප පිණිස නොවේ." යන ආදර්ශ පාඨය පෙරටු කරගෙන ක්‍රියාකළ මේ රජතුමා රුවන්වැලි මහා සෑය, මිරිසවැටි ස්තූපය, ලෝවාමහාප්‍රාසාදය හා තවත් වෙහෙර විහාර හැට අටක් ද, ආරෝග්‍ය ශාලා හා ගිලන් හල් ආදිය ද ඉදි කළේය. ලෝක ශාසනය කෙරෙහි අනුපමය සේවයක් ඉටුකළ, ඉතා සැදැහැති දුටුගැමුණු රජතුමාගේ නාමය ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයෙහි රන් අකුරින් ලියවී ඇත.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05 යි.)

ත්‍රිලක්ෂණය

අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම යනු ත්‍රිලක්ෂණයයි. අනිත්‍ය යනු වෙනස්වනසුලු බවයි. එනම් ලොව ඇති සියල්ල මොහොතින් මොහොත වෙනස්වන බව හෙවත් ස්ථිරසාර පැවැත්මක් නොමැති බවයි. දුක්ඛ යනු දුක් සහිත බවයි. සැපදායකයයි සලකන සියලු වින්දනයන් තාවකාලිකය. එසේම අනිත්‍යය. ඒ නිසාම දුක් හට ගනී. අනාත්ම යනු ආත්මයක් නොමැති බවයි. එනම් නිත්‍ය වූ, ස්ථිර වූ, නොවෙනස්ව පවතින ආත්මයක් නොමැත යන්නයි. සියල්ල අනිත්‍ය බවත්, ඒ නිසාම දුක් සහිත බවත්, අනිත්‍ය වූ දුක් සහිත වූ කිසිවක ආත්ම වශයෙන් ගත හැකි කිසිවක් නොමැති බවත් බුදු දහම අවධාරණය කරයි.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.

(ලකුණු 05 යි.)

වීර්ය පාරමිතාව

දස පාරමිතා ධර්ම අතර පස්වැන්න වීර්ය පාරමිතාව වේ. උතුම් බලාපොරොත්තුව ඉටු වන තෙක් නොපසුබට උත්සාහයෙන් කටයුතු කිරීම වීර්ය යි. තණ්හාවෙන්, මානයෙන් හා මිත්‍යා දෘෂ්ටියෙන් මිදී කරුණාවෙන් හා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව තමන්ගේත් අනුන්ගේත් අභිවාද්ධිය පිණිස ගන්නා බලවත් උත්සාහය වී වීර්ය පාරමිතාවයි. බෝසත් උතුමෝ තුන් ආකාරයකින් වීර්ය පාරමිතාව පුරණය කරති.

- බාහිර වස්තුවලට ආශාවෙන් අත් නොහරින වීර්ය
- ශරීරාංගවලට ආශාවෙන් අත් නොහරින වීර්ය
- ජීවිතයට ආශාවෙන් අත් නොහරින වීර්ය

යනාදි ත්‍රිවිධ අවස්ථාවන් පාරමි, උප පාරමි, පරමත්ථ පාරමි ලෙස දැක් වේ. අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ වීර්ය පාරමිතාව පුරණය කළ ආකාරය වණ්ණුපථ ජාතකයෙන් ප්‍රකට වේ.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)

මහනුවර යුගයේ චිත්‍ර කලාව

අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවල පැවති චිත්‍ර සම්ප්‍රදායට වෙනස් වූ නව ශෛලියකින් නිර්මාණය වූ සිතුවම් කලාවක් මහනුවර යුගයේ දක්නට ලැබේ. මෙම යුගයේ චිත්‍ර ඇඳීම රේඛා කර්මය හා වර්ණ පූර්ණය යන අංශ දෙකින් යුක්තව සිදු කර ඇත. ඒ අනුව රූපවල බාහිර රේඛා ඇඳ අනතුරුව වර්ණ යොදා රූපය සම්පූර්ණ කිරීම සිදු වී ඇත. චිත්‍ර ඇඳීමේදී රතු, සුදු, කහ, කළු යන වර්ණ වැඩියෙනුත් නිල්, කොළ වර්ණ අඩුවෙනුත් භාවිත කර ඇත.

සත්ත්ව, මිනිස් ආදී රූප හා ගස් වර්ග ස්වාභාවික ආකාරයෙන් ඇඳීම මේ යුගයේ සම්ප්‍රදාය නොවීය. දෙගල්දොරුව විහාරය, මැදවල විහාරය, රන්ගිරි දඹුලු විහාරය, බඹරගල විහාරය, කැළණියේ පැරණි විහාර මන්දිරය ආදී තැන්වල මේ යුගයට අයත් චිත්‍ර දක්නට ලැබේ. දෙවරගම්පොළ සිල්වත් තැන, හිරියාලෙ නයිදො, දේවේන්ද්‍ර මූලාචාරියා ආදීහු මේ යුගයට අයත් චිත්‍ර ශිල්පීහු වෙති. බුද්ධි ගෝවර නොවන දාශ්‍ය ගෝවර රටාවකින් චිත්‍ර ඇඳීම මේ යුගයේ විශේෂ ලක්ෂණයකි.

පිළිතුර සමස්තයක් ලෙස සලකා ලකුණු දෙන්න.
(ලකුණු 05යි.)